

VICTORIA
kliniken

Pann- och ögonbrynslyftning – Utförlig information

Om du funderar på ett pannlyft kommer den här informationen att ge dig en grundläggande förståelse för vad en operation innebär, hur den går till och vilka resultat man kan förvänta sig.

Allmänt

Pann- eller ögonbrynslyft är idag ett vanligt estetiskt ingrepp bland såväl män som kvinnor, och görs för att skapa ett yngre och gladare utseende runt ögonen. Lyftet korrigerar hängande ögonbryn, tunga ögonlock och veck i pannan.

Ett pannlyft, ofta i kombination med ett ansiktslyft, görs vanligast vid 40-60 års ålder för att minimera de synliga effekterna av åldrandet. Även yngre patienter som genom ärftlighet har låga, tunga ögonbryn, opererar sig.

Pannans åldrande

Med tilltagande ålder noteras en sämre hudelasticitet. Ärftliga faktorer spelar roll, men även yttre faktorer påverkar huden, till exempel solexponering, kost och rökning. En försämrad hudelasticitet börjar ofta med ett hudöverskott i de övre ögonlocken vid cirka 30 års ålder, för att sedan ge en gradvis sänkning av ögonbrynen, horisontella veck i pannan och vertikala veck mellan ögonbrynen. Konsekvensen kan bli ett mer argt, bistert och trött utseende, men förändringarna kan även få funktionellt belastande effekter i form av spänningshuvudvärk. Värken uppkommer i och med att man veckar pannan för att kompensera de tunga ögonlocken och de sänkta ögonbrynen.

Utveckling av nya tekniker

De senaste åren har det skett en snabb utveckling av nya tekniker för att korrigera tunga ögonbryn och veck i pannan, samtliga med sina för och nackdelar. I vissa fall krävs endast ett ögonbrynslyft eller pannlyft för att få ett önskat och bra resultat, i andra fall krävs att man kombinerar med en övre ögonlocksplastik.

Flertalet tekniker strävar idag efter att lyfta upp ögonbryn och åtgärda veck mellan ögon och i panna via små snitt. Detta är möjligt med titthåls- eller s.k. endoskopisk kirurgi, en teknik jag använder vid de flesta pannlyft.

Med hjälp av endoskopet, ett fiberoptiskt instrument, förmedlas olika strukturer under huden till en TV-skärm, och med specialinstrument kan dessa åtgärdas och korrigeras. Fördelen med titthålskirurgi är att man slipper ärr som går från öra till öra, tvärs över huvudet eller i hårlinjen. Tekniken minskar även risken för känsel- och hårbortfall.

Tunnhåriga eller skalliga män har i och med titthålskirurgin fått en möjlighet att få hjälp utan långa ärr. Vissa strukturer eller besvär, som t.ex. kraftig veckbildning i pannan, kan dock kräva en öppen teknik för att nå ett bra resultat.

För att åtgärda viss rynkighet eller pigmentförändringar kan kirurgin ibland kompletteras med olika former av hudvårdsterapi, laserbehandling, injektion av Botox eller olika typer av substanser som fyller ut rynkor och skapar volym, till exempel Restylane eller Juvéderm.

CHARLES RANDQUIST
Specialist i plastikkirurgi

VICTORIA *kliniken*

Sammanfattning

Det är viktigt att sträva efter ett naturligt och proportionerligt utseende och att anpassa kirurgin efter den enskilda patientens behov. Det är främst dessa skäl som styr kirurgens val av teknik. Oavsett vilken teknik som används bör syftet vara att få fram högre sittande ögonbryn, en slätare panna och ett öppnare och gladare uttryck runt ögonen.

Ett pannlyft stoppar inte åldrandet, men effekten av lyftet består under lång tid. Du kommer fortfarande efter många år att kunna glädjas åt ett ungdomligare utseende.

Vilka risker eller komplikationer bör du känna till?

All form av kirurgi kan medföra risker, men riskerna är vanligtvis små om en kvalificerad och erfaren plastikkirurg utför operationen. Läkningsförloppet och slutresultatet är aldrig förutsägbart då varje patient har olika biologiska förutsättningar. Utsikten att bli nöjd är dock mycket stor om man får korrekt information och har realistiska förväntningar efter att ha pratat med sin plastikkirurg.

Risker som kan förekomma vid all form av kirurgi

- En efterblödning som ibland behöver avlägsnas. Risken är drygt en på hundra och påverkar inte resultatet i negativ bemärkelse. En efterblödning uppträder vanligtvis inom 12 timmar, efter 1 dygn är risken för en blödning mycket liten.
- En infektion. Detta är mycket ovanligt men åtgärdas vanligtvis enkelt med en antibiotikabehandling.
- En proppbildning i ett kärl. Det vanligaste symtomet är att vaderna svullnar upp och ömmar, man kan också känna av en hastigt uppkommen andnöd. Om detta uppträder bör man omedelbart kontakta kliniken.
- Värk och plötslig svullnad i det opererade området, eller feber inom ett par dagar efter operationen. Om detta uppträder bör man kontakta kliniken så att vi kan bedöma om en eventuell komplikation föreligger.

Speciella risker/komplikationer som är relaterade till denna operation

- I ovanliga fall kan nerverna som kontrollerar pannans och ögonbrynnens muskelrörelser bli påverkade, sannolikt beroende på en svullnad eller draging i nerverna. Om så sker handlar det vanligtvis om en temporär skada och man återhämtar sig vanligtvis helt inom 3-6 månader.
- Örats känselnerv ligger också i operationsområdet, den är vanligtvis lätt att se eftersom den är stor och den skadas därför mycket sällan. Om en skada uppstår reparerar kirurgen den omedelbart, men det kan leda till en liten och övergående känselnedsättning i örsnibben.
- Känselbortfall längs snitten kan uppträda direkt efter operationen, detta är vanligtvis övergående men kan i undantagsfall bli permanent.

CHARLES RANDQUIST
Specialist i plastikkirurgi

VICTORIA *kliniken*

- Ökad ärraktivitet är en ovanlig komplikation. Efter 6 månader är ärrarna oftast mycket svåra att se eftersom snitten läggs i hårbärande område eller i naturliga veck. Det kan ibland inträffa att ärr ökar i bredd, oftast beror detta på en kombination av för stor spänning i huden samt brister i hudens elasticitet och läkningsförmåga.
- Hos vissa patienter kan det förekomma håravlossning längs ärrkanterna. Hårstråna växer dock vanligtvis ut igen inom 6 månader.

Hur förbereder Du dig på bästa sätt inför operationen?

I samband med ditt första besök får du fylla i en hälsodeklaration. Den utgör grunden för om det finns något speciellt just du bör tänka på inför din operation. Efter konsultationen hos din plastikkirurg får du träffa en av våra patientkoordinatorer som ger dig all övrig information. Du får även med dig ett papper med information som du i lugn och ro kan läsa igenom hemma. Konsultationen är helt fristående och du kan välja att boka in dig för en operation vid ett senare tillfälle.

Hur går din operationsdag till?

Du är välkommen till kliniken klockan 07.00, och blir då visad till ditt rum på vårdavdelningen där du installerar dig och byter om till klinikens kläder. Du skall vara fastande sedan midnatt samt ha följt de specifika ordinationer du kunnat läsa om i dina informationspapper.

På mottagningen får du sedan träffa din kirurg som tillsammans med dig ännu en gång går igenom operationsteknik, dina förutsättningar, risker och komplikationer. Naturligtvis finns det tid för ytterligare frågor om det är något du undrar över.

I samband med ditt samtal med kirurgen fotograferas det område som ska opereras. Fotografierna är ett hjälpmedel för att man vid ditt återbesök efter 6 månader skall kunna bedöma slutresultatet. Självklart är dessa fotografier konfidentiella, såsom allt journalmaterial.

Nu återstår det viktigaste av allt inför din operation: en noggrann ritning och slutplanering av området som skall opereras utifrån dina speciella förutsättningar. Du sitter eller står så att kirurgen bäst kan bedöma var snitten skall läggas och hur mycket hud och vävnad som eventuellt skall tas bort.

När detta är gjort får du komma till uppvaket där du blir mottagen av en sköterska som förbereder dig inför din operation. Narkosläkaren kommer också att ha ett samtal med dig, och du får möjlighet att ställa eventuella frågor.

Operationsplaneringen sker på morgonen. Du och dina anhöriga får besked om en cirkatid för din operation efter att kirurgen träffat alla patienter.

Under tiden som du väntar på din operation har du möjlighet att koppla av i din säng på uppvaket. Ta gärna med dig något att läsa eller lyssna på medan du väntar. Det går bra att ha mobiltelefonen påslagen men med signalen avstängd.

Hur går operationen till?

CHARLES RANDQUIST
Specialist i plastikkirurgi

VICTORIA *kliniken*

Området som skall opereras steriltvättas och kläs sterilt. Operationen utförs under narkos i kombination med lokalbedövning, vilket betyder att man är smärtfri och sover under hela operationen. Fördelen med att använda endast en lättare narkos är att du snabbt mår bättre och att du mår mindre illa efteråt.

Snitten ser olika ut beroende på vilken teknik som används, men vanligtvis läggs de bakom hårfästet så att ärrn i stort sett blir omöjliga att se. Snitten läggs utan att något hår rakas bort.

Vid ett endoskopiskt pannlyft lägger jag ett kort snitt vid vardera tinning i hårbärande område, samt två stycken 1 cm långa snitt på hjässan (se bild). Med hjälp av endoskopet visas de olika strukturerna under huden på en TV-skärm, bland annat känselnerven för pannhuden och den muskulatur som orsakar veck mellan ögonbrynen och som vanligtvis avlägsnas. Normalt kvarstår ändå en del muskelaktivitet, vilket är viktigt för att ha en naturlig mimik.

När muskler och bindväv korrigerats så som planerat, sträcks och förskjuts huden, och muskulaturen lyfts försiktigt från pannbenet uppåt och utåt. Ibland sker lyftet ända nerifrån kinden (midface) beroende på vad man kommit överens om innan operationen. Två till tre stygn sätts i ögonbrynet och dras sedan under huden och fästs uppe i hårbotten med hjälp av små kompresser. Stygnen drar upp och ger en överkorrektur av ögonbrynen med cirka 30 %, detta är dock temporärt och inom någon månad efter stygndragningen kommer ögonbrynen att successivt ha sjunkit till önskad position. För att undvika belastning och spänning i snittet läggs små stygn på djupet av den lossade huden. Överskottshud tas bort och snitten sys ihop. Avslutningsvis läggs ett löst förband över pannan.

Operationen tar vanligtvis 2 timmar. När lokalbedövningen släpper kan smärta eller ömhet upplevas i det opererade området. Smärtan försvinner oftast med hjälp av smärtlindrande läkemedel i kombination med ett kylförband som läggs på under de första timmarna. Du beräknas stanna på kliniken 1 natt.

Efter operationen

Den första timmen efter operationen kan du frysa och skaka, detta beror vanligtvis på en kombination av att man är lite nedkyld samt att de läkemedel du fått bryts ned och skall ut ur kroppen.

Vissa patienter kan känna sig illamående. För att minska den känslan kan man ibland få medicin, speciellt om man har en tidigare erfarenhet av kraftigt illamående. Dryck eller mat direkt efter operationen kan också stimulera ett illamående.

Upplevelsen av smärta är väldigt individuell och vissa patienter känner mer smärta än andra. Vårt mål är att du skall må så bra som möjligt och därmed även ha så lite smärta som möjligt. Konsten är att anpassa smärtlindringen efter varje patients behov, och att ge dig precis så mycket som du behöver utan att du blir mer illamående eller alltför trött. Våra medarbetare har lång erfarenhet av detta, vilket är den bästa förutsättningen för att ditt första dygn efter operationen skall bli så behagligt som möjligt.

CHARLES RANDQUIST
Specialist i plastikkirurgi

VICTORIA *kliniken*

Vad bör du tänka på den närmaste tiden efter din operation?

Du kommer att få smärtlindrande tabletter samt antibiotika i samband med din utskrivning. Observera att viss medicin inte är förenlig med bilkörning eller alkohol, därför bör du iaktta försiktighet vid bilkörning samt avstå alkohol de närmaste två veckorna. Tänk även på att du genom narkosen är påverkad av läkemedel och absolut inte bör köra bil de närmaste 48 timmarna efter operationen, se därför till att du blir hämtad av anhörig eller att du tar taxi hem.

Under de två första veckorna kan man vara svullen samt ha en missfärgning runt och i ögonen. Du bör undvika att vara i direkt sol så länge du har blåmärken i ansiktet och du bör undvika att bära kontaktlinser de första 2 veckorna, eller så länge en svullnad finns kvar i ögonslemhinnan. Du kan börja använda viss makeup efter cirka 1 vecka, men undvik de opererade områdena tills sårerna är helt läkta.

Nedsatt känsel i pannan är vanligt den första tiden efter operationen och beror på en dragning i känselnerverna. Problemet är övergående och försvinner vanligtvis inom några veckor.

Nikotinintag påverkar operationsresultatet negativt i form av fördröjd och sämre läkning, större risk för infektion och fula ärr. Vi rekommenderar att du undviker att röka eller snusa de första 4 veckorna efter din operation, liksom 4 veckor innan. Om du har svårt att sluta kan du istället använda nikotinplåster eller nikotintuggummi.

Om du äter P-piller, Minipiller eller Östrogen, bör du på samma sätt göra ett uppehåll 4 veckor innan och 4 veckor efter operationen. Intag av hormonpreparat ökar risken för blodpropp.

Du bör undvika värme i form av bastubad, solning och bad de första 4 -6 veckorna efter din operation. Dessa aktiviteter kan ge ökad svullnad och risk för infektion.

Lymfdränage (LPG) är en behandling som rekommenderas såväl före som efter ansiktskirurgi. Behandlingen minskar svullnaden efter operationen samt påskyndar läkningsprocessen genom stimulation av lymfkanaler samt borttransportering av toxiska slaggprodukter.

Efter ungefär två veckor återgår de flesta patienter till arbetet. Läkningsprocessen är dock en process som tar tid och det är viktigt att komma ihåg att det definitiva slutresultatet inte går att bedöma förrän tidigast efter cirka 6 månader. I början finns ofta en rodnad vid ärrarna, och vävnaden kring operationsområdet kan kännas stel. Ärrarna kommer successivt att mjukna, slätas ut och blekna.

CHARLES RANDQUIST
Specialist i plastikkirurgi